

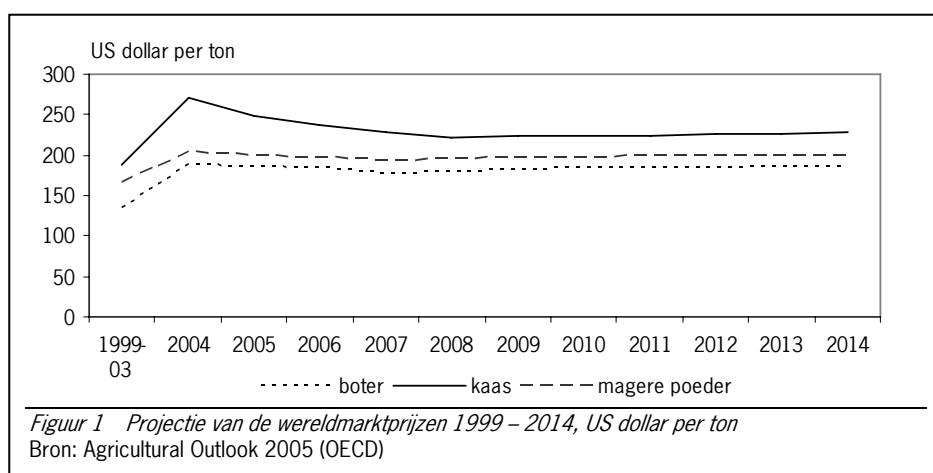
OESO: WERELDMELKPRODUCTIE GROEIT, EFFECT OP EU ZUIVELMARKT ONZEKER

Cees van Bruchem

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) publiceert regelmatig projecties over ontwikkelingen op de agrarische markten. In de 'Agricultural Outlook 2005-2014' voorspelt de OESO een stijgende wereldvraag naar zuivelproducten, vooral in de ontwikkelingslanden, en een groei van de wereldmelkproductie van 20% tussen 2004 en 2014. In de EU blijft de productie min of meer stabiel waardoor het EU-aandeel in de wereldmelkproductie daalt van 23% naar 19%. In China wordt met 90% de sterkste productiegroei verwacht, gevolgd door Argentinië, India en Nieuw-Zeeland. De wereldproductie van boter en kaas zal met ongeveer 20% toenemen.

Stabiele prijzen

De wereldmarktprijzen van boter en melkpoeder zullen volgens de OESO in 2014 ongeveer op hetzelfde niveau liggen als in 2004, wat duidelijk hoger is dan in de jaren 1999-2003. De kaasprijzen zullen omlaag gaan ten opzichte van het hoge peil van 2004, maar ook hoger blijven dan in de jaren daarvoor (figuur 1). De prijsprojecties komen gemiddeld 10-15% hoger uit dan de projecties van 2004. Kennelijk heeft de actuele marktsituatie enige invloed op de uitkomsten. Hierbij moet worden opgemerkt dat de OESO met een langetermijnwisselkoers rekent van USD 1,15 voor 1 euro. Een zwakkere dollar, bijvoorbeeld USD 1,30 voor 1 euro, maakt de export lastiger en kan alleen met hogere restituties plaatsvinden.

Chinese markt

De OESO-projecties geven geen aanleiding tot veel optimisme over enorme groeimogelijkheden voor de afzet naar China. Weliswaar groeit de Chinese zuivelconsumptie vrij sterk, maar dat geldt ook voor de productie. De Chinese invoer van boter, kaas en magere melkpoeder neemt relatief sterk toe, maar blijft gering ten opzichte van de wereldmarkt (tabel 1). Ter vergelijking is vermeld hoeveel de grootste exporteur in 2014 volgens de OESO zal uitvoeren. Voor wei- en vollemelkpoeder is de geprojecteerde invoergroei wel substantieel. De verwachte prijsstabiliteit wijst er echter op dat de productie de toename van de vraag goed zal kunnen bijhouden.

Tabel 1 Netto-invoer China van enkele zuivelproducten, 2002 (gemiddeld 2001-2003) en 2014, ton

	2002	2014 (project)	Grootste exporteur 2014	
Kaas	14.000	22.000	EU-25	(443.000 ton)
Boter	22.000	34.000	Nieuw-Zeeland	(477.000 ton)
Mageremelkpoeder	34.000	69.000	Nieuw-Zeeland	(485.000 ton)
Vollemelkpoeder	45.000	147.000	Nieuw-Zeeland	(750.000 ton)
Weipoeder	140.000	284.000	EU-25	(224.000 ton)

EU-zuivelexport

Het beeld dat de OESO schetst van de wereldzuivelmarkt is dus vrij gunstig, maar vormt geen reden tot erg hard juichen voor de producenten. Bovendien is de uitkomst van de WTO-onderhandelingen nog steeds onzeker. De melkprijzen in landen die hun zuivelmarkt niet of nauwelijks beschermen, zoals Australië en Nieuw-Zeeland, blijven volgens de OESO tot 2014 ongeveer gelijk. Voor de EU-25 verwacht de OESO in 2007 een gemiddelde melkprijs die ongeveer 15% lager ligt dan in 2002, vooral als gevolg van de hervorming van het zuivelbeleid. Daarna kan een beperkte stijging optreden, doordat de EU-zuivelmarkt onder invloed van de quotering geleidelijk wat krappere wordt. De EU-zuivelexport naar derde landen zal daardoor per saldo verminderen. Zo wordt voor boter een daling van de uitvoer verwacht van circa 200.000 ton in de afgelopen jaren tot 55.000 ton in 2014 en voor mageremelkpoeder van 250.000 ton tot 80.000 ton. De uitvoer van vollemelkpoeder zal naar verwachting ongeveer op peil blijven en die van kaas zou iets kunnen toenemen, van 430.000 ton naar 445.000 ton. De vermindering van de zuivelexport enerzijds en de redelijk op peil blijvende wereldmarktprijzen anderzijds, zullen de nadelen van de voorgenomen afbouw van de exportsubsidies beperken. Overigens moet bedacht worden dat de OESO bij haar projecties is uitgegaan van de veronderstelling dat de quotering in de EU tot 2014 blijft gehandhaafd. Als deze eerder wordt afgeschaft, zal de productie in de EU toenemen. Dit zal zich vertalen in meer export naar derde landen met als gevolg een neerwaarts effect op de wereldmarktprijzen.